

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ulosottokaaren ja velan vanhentumisesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ulosottokaaren ja velan vanhentumisesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta (HE 137/2015 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Lakivaliokunta (LaVM 3/2016 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

ulosottokaaren muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan ulosottokaaren (705/2007) 1 luvun 34 §:n 2 momentti,
muutetaan 1 luvun 31 §:n 4 momentti, 3 luvun 1 §:n 1 momentti, 5 §:n 1 momentti, 11 §:n 1 ja 2 momentti, 38 §, 39 §:n 2 momentti, 41 §:n 1 momentin 5 kohta ja 2 momentti sekä 102 §:n 2 momentti, 4 luvun 20 § sekä 5 luvun 23 §:n 3 momentti, 35 §, 45 §:n 1 ja 2 momentti, 56 ja 75 §, 76 §:n 2 momentti ja 87 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 3 luvun 1 §:n 1 momentti osaksi laissa 521/2009, sekä
lisätään 3 lukuun uusi 111 a § seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 31/2016 vp

1 luku

Yleiset säännökset

31 §

Todistus ulosottorekisteristä

Ennen todistuksen antamista todistuksen pyytäjän nimi, asuin- tai kotipaikka sekä keskeinen 3 momentissa tarkoitettu perustelu tulee tallettaa ulosoton tietojärjestelmään. Rekisteröidyn pyynnöstä hänelle on annettava tieto siitä, kenelle on viimeisten kuuden kuukauden aikana annettu häntä koskeva todistus ulosottorekisteristä.

3 luku

Yleiset menettelysäännökset

1 §

Ulosoton hakeminen

Ulosottoa haetaan:

- 1) kirjallisella hakemuksella, joka toimitetaan vastaajan asuin- tai kotipaikan ulosottomiehelle tai muulle paikalliselle ulosottoviranomaiselle;
- 2) sähköisellä viestillä, joka toimitetaan paikalliselle ulosottoviranomaiselle;
- 3) sähköisellä viestillä, joka toimitetaan teknisen käyttöyhteyden avulla ulosoton valtakunnalliseen tietojärjestelmään, jos Valtakunnanvoudinvirasto tai sen määräämä on myöntänyt hakijalle siihen luvan (*tietojärjestelmähakija*).

5 §

Ulosottoperusteen liittäminen hakemukseen

Hakemukseen on liitettävä 2 luvun 2 §:ssä tarkoitettu ulosottoperuste alkuperäisenä tai jäljennöksenä. Jos ulosottomies epäilee jäljennöksen aitoutta, hän voi vaatia hakijaa toimittamaan alkuperäisen ulosottoperusteen tai viranomaisen toimituskirjana antaman jäljennöksen.

Eduskunnan vastaus EV 31/2016 vp

11 §

Asiamiehen valtakirja

Asianajaja, julkinen oikeusavustaja, luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja ja tietojärjestelmähakijan hakemuksessaan ilmoittama asiamies saavat edustaa päämiestään esittämättä valtakirjaa, jollei ulosottomies toisin määrää. Muun asiamiehen on esitettävä päämiehensä allekirjoittama valtakirja, jollei oikeutta toimia asiamiehenä voida pitää epäilyksettömänä. Varojen nostamiseen tai omaisuuden haltuun ottamiseen kaikilla asiamiehillä on oltava siihen nimenomaisesti oikeutava valtakirja tai tällaisesta oikeudesta on ilmoitettava tietojärjestelmähakemuksessa.

Varojen nostamiseen tai omaisuuden haltuun ottamiseen oikeuttava valtakirja on toimitettava alkuperäisenä tai sellaisella sähköisellä viestillä, jonka lähettäjä voidaan yksilöidä vahvaa sähköistä tunnistamista käyttäen. Muu valtakirja voidaan toimittaa sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä. Jos ulosottomies epäilee valtakirjan aitoutta, hän voi vaatia asiamiestä toimittamaan sen alkuperäisenä.

38 §

Tiedoksianto-osoite

Hakija, vastaaja, vakuuden antaja sekä väitteen tai vaatimuksen esittänyt sivullinen ovat velvollisia ilmoittamaan ulosottomiehelle sen kotimaassa tai ulkomailla olevan postiosoitteen, johon kaikki ulosottoasiaa ja ulosottovalitusasiaa koskevat asiakirjat saa hänelle lähettää (*tiedoksianto-osoite*). Jos tämä osoite muuttuu, on siitäkin ilmoitettava. Henkilön ulosottomiehelle toimittamassa kirjoituksessa olevaa merkintää postiosoitteesta pidetään tiedoksianto-osoitteena. Vastaajan ilmoittama tiedoksianto-osoite koskee kaikkia ulosottoasioita siihen asti, kun vastaajalla on keskeytyksettä ulosottoasioita vireillä.

Ulosottomies saa postiosoitteen sijasta käyttää tiedoksianto-osoitteena 1 momentissa mainitulla henkilöllä olevaa:

- 1) tietojärjestelmähakijaa koskevassa luvassa tarkoitettua teknistä käyttöyhteyttä;
- 2) sellaista henkilön ja viranomaisen väliseen yhteydenpitoon tarkoitettua valtakunnallisen sähköisen asiointijärjestelmän tiedonsiirron osoitetta, joka edellyttää sähköisen asiointijärjestelmän käyttöönottoa; tai
- 3) muuta kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettua sähköisen tiedonsiirron osoitetta, jonka henkilö on ilmoittanut tiedoksianto-osoitteeksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu henkilö voi ulosottomiehelle tekemällään ilmoituksella kieltää asiakirjojen lähettämisen 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun tiedoksianto-osoitteeseen.

39 §

Tavallinen tiedoksianto

Jollei muuta näytetä, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä tai seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun asiakirja on annettu postin kul-

Eduskunnan vastaus EV 31/2016 vp

jetettavaksi tai jätetty postilähetyksille varattuun paikkaan. Lähettämis- tai jättämispäivä on merkittävä asiakirjaan.

41 §

Todisteelliset tiedoksiantotavat

Todisteellisesti tiedoksi annettava asiakirja:

5) annetaan sähköisesti tiedoksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 18 §:n mukaisesti.

Postille on ilmoitettava, milloin tiedoksi antamisen saantitodistusta vastaan on viimeistään tapahtuttava. Tiedoksianto vastaanottotodistusta vastaan voidaan vastaanottajan suostumuksella toimittaa myös sähköisenä viestinä. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen silloin, kun vastaanottotodistus on palautettu.

102 §

Passiivisaatavaksi rekisteröinti

Passiivisaatavan rekisteröinti on voimassa kaksi vuotta estetodistuksen päivämäärästä.

111 a §

Asian käsittelykieli ulosottoasiassa

Asian käsittelykieleen ulosottoasiassa sovelletaan, mitä kielilain (423/2003) 15 §:ssä säädetään asian käsittelykielestä riita-asiassa.

Asianosaisen oikeuteen saada asiakirjan käännös sovelletaan, mitä kielilain 20 §:n 2 momentissa säädetään riita-asian asianosaisen oikeudesta asiakirjan käännökseen.

4 luku

Ulosmittaus

20 §

Ulosmittauskieltojen voimassaolo

Edellä 19 §:n 1 momentin 1—3, 3 a, 6 ja 7 kohdassa tarkoitetut ulosmittauskiellot ovat voimassa kaksi vuotta varojen haltuun saamisesta, lukuun ottamatta pysyvästä haitasta saatua korvausta, jota koskeva ulosmittauskielto on voimassa pysyvästi. Edellytyksenä kieltojen voimassaololle

Eduskunnan vastaus EV 31/2016 vp

on, että velallinen on pitänyt varat erillään tai voi esittää niitä koskevan kirjanpidon tai vastaavan selvityksen. Toistuvaissuorituksissa ulosmittauskielto koskee jäljellä olevaa maksukautta. Lapselle tulevan elatusavun ja korvauksen ulosmittauskielto on voimassa niin kauan kuin elatuksen tarve on olemassa.

5 luku

Myynti

23 §

Vähimmäishinta

Jollei korkeinta tarjousta hyväksytä, järjestetään toinen ja erityisestä syystä kolmas huutokauppa tai vapaa myynti, paitsi jos hakija sen kieltää tai ulosottomies arvioi, ettei uudessa myynnissä saada lisäkulut huomioon ottaen korkeampaa kertymää. Jollei uutta myyntiä järjestetä tai jollei omaisuus tule myydyksi uudessa myynnissä, ulosmittaus peruutetaan.

35 §

Uusi myynti

Jollei alinta hyväksyttävää tarjousta saada, järjestetään toinen ja erityisestä syystä kolmas huutokauppa tai vapaa myynti, paitsi jos hakija sen kieltää. Jollei uutta myyntiä järjestetä tai jollei omaisuus tule myydyksi uudessa myynnissä, ulosmittaus peruutetaan.

45 §

Kirjallinen valvontamenettely

Ulosottomies saa laatia asianosaisluettelon ilman asianosaisseskustelua, jollei keskusteluun ilmene tarvetta. Siinä tapauksessa ulosottomies asettaa määräpäivän ja kehottaa asianosaisia viimeistään määräpäivänä valvomaan oikeutensa, antaa esitetyt valvonnat muille asianosaisille tiedoksi ja samalla ilmoittaa määräpäivän, jolloin mahdolliset riitautukset ja myyntiä koskevat huomautukset tulee viimeistään esittää. Riitautusmahdollisuutta ei tarvitse järjestää, jos se on ilmeisen tarpeetonta. Yksinkertaisessa asiassa, jossa kaikki asianosaiset tunnetaan, kuulutusta ei tarvitse julkaista.

Valvonnoille tulee varata vähintään kahden viikon määräaika laskettuna valvontakehotuksen lähettämisestä. Riitautuksille tulee varata vähintään kahden viikon määräaika laskettuna valvon-
tojen lähettämisestä tiedoksi, jollei riitautusmahdollisuuden varaaminen ole ilmeisen tarpeetonta.

Eduskunnan vastaus EV 31/2016 vp

56 §

Uusi myynti

Jollei tarjousta hyväksytä 54 tai 55 §:n nojalla, järjestetään toinen ja erityisestä syystä kolmas huutokauppa tai vapaa myynti, paitsi jos hakija sen kieltää. Jollei uutta myyntiä järjestetä tai jollei omaisuus tule myydyksi uudessa myynnissä, ulosmittaus peruutetaan.

75 §

Yksityisen toimittama julkinen huutokauppa

Ulosottomies saa antaa irtaimen omaisuuden luotettavan huutokaupantoimittajan myytäväksi julkisella huutokaupalla. Ulosottomiehen tulee ilmoittaa mahdollinen 23 §:ssä tarkoitettu vähimmäishinta ja 34 §:n mukainen alin hyväksyttävä tarjous sekä antaa tarvittavat muut huutokauppaa koskevat ohjeet.

Mitä 1 momentissa säädetään julkisesta huutokaupasta, sovelletaan myös avoimeen sähköiseen huutokauppaan.

Myynnin toimittajaan sovelletaan, mitä 3 luvun 110 §:ssä säädetään toimitsijasta.

76 §

Ulosottomiehen toimittama vapaa myynti

Ulosottomies saa myydä omaisuuden vapaasti ilman 1 momentissa tarkoitettua suostumusta, jos kauppahinta on mahdollisen 23 §:ssä tarkoitetun vähimmäishinnan mukainen ja:

- 1) kauppahinta peittää kaikki etuoikeussaatavat tai kauppaan on saatu suostumus etuoikeussaatavien velkojilta; tai
- 2) korkein tarjous on huutokaupassa hylätty ja kauppahinta nousee vapaassa myynnissä sitä korkeammaksi ja peittää alimman hyväksyttävän tarjouksen.

87 §

Ilmoitukset kirjaamisviranomaisille

Ulosottomiehen tulee tehdä ilmoitus kiinteistön saantotiedon merkitsemistä ja kiinteää tai irtainta omaisuutta koskevan ulosmittausmerkinnän poistamista varten lainvoimaisesta myynnistä sille rekisteriviranomaiselle, jolle ulosmittauksesta on ilmoitettu. Ilmoitukseen on liitettävä tieto rauenneista ja voimaan jääneistä panttioikeuksista ja kirjatuista oikeuksista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 3 luvun 102 §:n 2 momentissa tarkoitettu passiivisaatavan rekisteröinnin voimaansäädöksen päättymisestä ilmoitetaan hakijalle kahden vuoden ajan lain voimaantulosta, jollei hakija

Eduskunnan vastaus EV 31/2016 vp

ole pyytänyt, ettei ilmoitusta lähetetä tai jollei hakijalle ole aiemmin ilmoitettu rekisteröinnin voimassaoloaikaa muussa yhteydessä.

Jos kutsu asianosaiskeskusteluun tai kirjallinen valvontakehoitus on lähetetty tai myynti-ilmoitus on julkaistu ennen tämän lain voimaantuloa, tämän lain 5 luvun 45 ja 76 §:n sijasta sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tällä lailla kumotaan ulosottomenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen (1322/2007) 9 §.

Laki

velan vanhentumisesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 11 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 2 momentti laissa 396/2011, seuraavasti:

11 §

Oikeudelliset katkaisutoimet

— — — — —
Vanhentuminen keskeytyy menettelyn ajaksi, kun 1 momentin 1 tai 3 kohdassa tarkoitettu asia tulee vireille, kun tehdään päätös 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn aloittamisesta tai kyseistä velkaa koskevasta väliaikaisesta kiellosta taikka kun tehdään päätös tai sopimus 4 kohdassa tarkoitetun sovittelun aloittamisesta. Vanhentuminen katsotaan katkenneeksi sinä päivänä, jona lainvoimaiseksi tullut tuomio on annettu tai asian käsittely on muutoin päättynyt.

Vanhentumisajan ei katsota katkenneen, jos velkoja peruuttaa hakemuksensa tai asian käsittely päättyy muusta syystä ilman, että velalliselle on toimitettu sellaista tiedoksiantoa tai muuta velkojan vaatimusta koskevaa ilmoitusta, joka lain mukaan olisi ollut toimitettava. Tällöin velka vanhentuu kuitenkin aikaisintaan vuoden kuluessa menettelyn päättymisestä. Vanhentumisaikaa voidaan pidentää tällä tavoin vain kerran.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tätä lakia sovelletaan myös velkaan, jonka peruste on syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa. Sen 11 §:n 3 momenttia sovelletaan myös, jos velkaa koskeva asia on vireillä lain tullessa voimaan.

Laki

kielilain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kielilain (423/2003) 4 §:n 4 kohta seuraavasti:

4 §

Muut kieltä koskevat säännökset

Tämän lain lisäksi erityislainsäädännössä säädetään muun ohella:

4) esitutkinnassa, oikeudenkäynnissä ja ulosottomenettelyssä käytettävästä kielestä esitutkinta, oikeudenkäyntiä ja ulosottoa koskevassa lainsäädännössä; sekä

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 8.4.2016

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri